

Valtuustoaloite nuorten osallisuudesta kunnassa

Kuntalaissa 410/2015 26§:ssä säädetään seuraavaa:

26 §

Nuorisovaltuusto

Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

*Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain [\(1285/2016\) 24 §:ssä](#).
[\(21.5.2021/419\)](#)*

Lisäksi nuorisolaissa 1285/2016 24§:ssä säädetään lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta seuraavaa:

24 §

Nuorten osallistuminen, vaikuttaminen ja kuuleminen

Nuorten mahdollisuudesta osallistua ja vaikuttaa nuorisovaltuustossa tai vastaavassa nuorten vaikuttajaryhmässä säädetään kuntalain (410/2015) 26 §:ssä.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa tai muualla laissa säädetään, kunnan ja valtion viranomaisen tulee tarjota ja järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai heitä tulee muutoin kuulla mainituissa asioissa. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.

Suurella osalla kunnista nuorisovaltuusto on mukana sekä lautakunnissa, että kaupunginvaltuustossa puhe- ja läsnäolo-oikeutettuina vaikuttamassa oman kuntansa asioihin. Meillä Oulaisissa nuorisovaltuusto sai kuluneen vuoden aikana vihdoin monen vuoden taistelun jälkeen paikat lautakuntiin.

Oulaisten Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta esitän, että myös Oulaisissa nuorisovaltuustolla olisi oikeus olla puhe- ja läsnäolo-oikeutettuina lautakuntien lisäksi myös kaupunginvaltuuston kokouksissa ja kutsut lähetettäisiin heille samalla tavalla kuin kunnan valtuutetuille. Tämä tarkoittaisi sitä, että nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan jäsenen, joka osallistuu kaupunginvaltuuston kokouksiin, yleensä puheenjohtaja. Kun nuorisovaltuusto otetaan mukaan, laaja demokratia ja yhteistyö

toteutuu. Saamme nuoret mukaan vaikuttamaan päätöksentekoon nyt ja myös tulevaisuudessa.

Rebekka Kangasharju

15.12.2021 Oulainen

Aika ja paikka

Tietoa aloitetta varten

Oulaisten kaupunki hallintosääntö

" 16 luku Muut määräykset

153 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa. Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot."

Valtuustoaloite (kuntalaissa *valtuutetun aloite*) on kunnanvaltuutetun tekemä aloite, joka esitetään kunnanvaltuuston kokouksessa. Valtuustoaloitteiden käsittelystä ei säädetä kuntalaissa. Sen sijaan kuntalaki edellyttää, että kunnan hallintosäännössä on päätettävä, miten valtuutettujen aloitteet on käsiteltävä. Kunta voi siis rajoittaa valtuutettujen aloiteoikeutta. Kuntalaisen aloiteoikeus perustuu vahvemmin kuntalakiin, mutta kuntalaisaloitteenkin käsittelystä säädetään kunnan hallintosäännössä.

Kuntaliiton julkaisemassa hallintosäännön mallipohjassa suositellaan, että valtuustoaloite lähetetään kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asiasta voidaan käydä lähetekeskustelu valtuustossa. Kuntaliiton mallipohjassa myös esitetään, että kunnanhallituksen tulee vuosittain esittää luettelo valtuustoaloitteista, joita ei ole edellisen vuoden aikana käsitelty loppuun. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun

Puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen kaupunginvaltuuston kokouksiin edistäisi myös Oulaisten kaupungin mahdollisuutta saada "nuorisovaltuustomyönteinen kunta"-sertifikaatin.

Se myönnetään kunnille, jotka edistävät kiitettävällä tavalla kunnan nuorten osallisuutta ja nuorisovaltuuston toimintamahdollisuuksia.

Yksi kriteereistä sertifikaatin saamisen on, että nuorisovaltuusto on edustettuna kunnanvaltuustossa.